

Дженкова Г.*

СПЕЦТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ГРОМАДЯН В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Основним ресурсом в суспільстві нової ери стала інформація і інформаційні технології. Вони насичують усі сфери сучасного життя, стають незамінною складовою існування індивіда. Інформаційне суспільство побудоване на вільному доступі до інформації усіх його членів [6].

Інформаційна безпека охоплює три головних аспекти - технологічний, комунікаційний та психологічний. Інформаційно-психологічна безпека є найважливішим критерієм оцінки стабільності системи соціальних, духовних, політичних відносин сучасного суспільства.

Інформаційна безпека особистості – це стан захищеності психіки людини від негативного впливу на свідомість з метою змін (корекції) її поведінки, який здійснюється шляхом впровадження деструктивної інформації у свідомість і (або) у підсвідомість людини, що призводить до неадекватного сприйняття нею дійсності [5]. Конфлікти та процеси в інформаційно-психологічній сфері можуть породжувати соціальні, політичні, етнічні та інші процеси, котрі змінюють стан безпеки держави і суспільства в цілому.

Одна й та сама інформація може бути оформлена і представлена за допомогою інформаційних технологій як позитивна або як негативна, внаслідок чого можливі порушення нормального психологічного стану людини, групи, спільноти. Засоби комунікації можуть використовуватися як дієвий та гнучкий інструмент маніпулювання суспільною свідомістю, керування політичною ситуацією, викликаючи соціальний вибух, формуючи необхідний імідж політичних діячів, спотворюючи реальний образ світу [3].

Масова інформація є вагомим фактором формування цінностей, світоглядних орієнтацій, уявлень про належну поведінку і спосіб мислення взагалі. Вплив чиниться як через зміст інформації, так і через її форму (мову, форму подання, стиль викладу, апеляцію до значимих фактів і подій тощо).

У сучасному суспільстві набувають поширення різні психотехнології наступних видів: психо-, соціодіагностичні; терапевтичні; технології нормативного впливу; технології маніпулювання (маніпулятивного впливу); спецтехнології (технології психологічного узалежнення та психодеструкції).

Спецтехнології (технології психічного узалежнення та психодеструкції) серед них посідають важливе місце. Це алгоритми впливу на психіку адресата (індивідуальну чи колективну), що передбачають довготривалі ефекти у вигляді блокування/руйнування психічних підсистем самоусвідомлення і саморегуляції особи/соціальної групи, та/або повне/часткове руйнування органічних структур центральної та периферійної нервової системи особи із наслідками її повної/часткової дезадаптації (неврозу, психозу, пограничного стану) [2].

До психологічних методик, що забезпечують рішення завдання цільового програмування свідомості відносяться психографічний метод «Псі-алгоритм» і психолінгвістична

* студентка 4 курсу відділення «міжнародна інформація» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Романенко Ю.В.

методика аналізу й моделювання стереотипів суб'єкта, коли за рахунок ефекту активізації рефлексивних процесів у свідомості відбуваються якісні зміни його стану.

Технологія психокорекції дозволяє управляти станом і поведінкою людини.

Розроблено наступні методи психокорекції: акустична або аудіопсихокорекція; відео-психокорекція [4].

Контроль свідомості («незаконний вплив», «реформування мислення», «програмування», «несанкціоноване впровадження в психіку») - це свідоме насильницьке управління психікою й поведінкою людини, психологічний вплив з метою досягнення одностороннього виграшу за допомогою прихованого спонукання іншої людини до здійснення певних дій (на користь маніпулятора), з використанням ненасильницького (насильницького) звернення до віри (впровадження переконання), або техніки модифікації поведінки без інформованої (усвідомленої) згоди, або з індукованої згоди тої людини, до якої цю техніку застосовують.

Технології програмування психіки – це алгоритми формування стану довготривалого психічного узалежнення через блокування психічних підсистем самоусвідомлення і саморегуляції особи/соціальної групи. При застосуванні технологій даної групи деструктивні психічні наслідки піддаються коригуванню через відповідні заходи депрограмування та медико-соціальної реабілітації.

Технології програмування психіки можна умовно поділити на три групи: технології, що застосовуються в моделі біхевіористичної дресури та психофізичного програмування; технології, що застосовуються в моделі підсвідомого програмування (із використанням терапевтичних гіпнотехнік психоаналізу та НЛП); технології, що застосовуються в моделі програмування в віртуальному просторі (симуляційно-імітативна модель, що передбачає створення штучного соціального середовища) [2].

Зомбування - тонкий психоенергетичний вплив на людську свідомість і волю з метою їхнього повного придушення й знищення в людині здатності бути особистістю, управляти собою й адекватно оцінювати світ.

Серед засобів поневолення особистості виділяють також вплив на мозок ультразвуковим й мікрохвильовим випромінюванням, гіпноз і навіювання, психохірургію й психофармакологію тощо. Для посилення впливу вдаються до технічних засобів (психотронного терору), такий вплив, проникаючи у свідомість і психіку людини, сприймається нею не як щось нав'язане кимось ззовні, а як щось своє, глибоко особисте, народжене в надрах власної психіки. Психотронна матрешка містить у собі кілька зовсім різних особистостей. При перемиканні з однієї на іншу міняються манери, хода, посмішка й навіть вираз очей. Зомбування людини за допомогою екстрасенсорних можливостей здійснюється на рівні нейронних зв'язків. Формується енергетична касета й направляється через хребет з інформаційним кодом у мозочок або чоло.

Спецтехнології використовуються деструктивними культурами, релігійними сектами, спецслужбами. Зокрема елементи спецтехнологій сект наступні: комунікаційний контроль; маніпуляція містичними почуттями; боротьба за чистоту душі й рядів; культ сповіді; «наукове обґрунтування» доктрини; лінгвістичне моделювання реальності; домінування доктрини над особистістю; право на життя й право на смерть. Контроль свідомості здійснюється в чотирьох основних сферах: контроль поведінки; контроль інформації; контроль мислення (думок); контроль емоцій (почуттів).

Загальні тактичні прийоми, які використовуються деструктивними культурами: індоктринація фобій; контроль часу й діяльності (поведінки); маніпуляція мовою; відучування від критичного, раціонального мислення; навчання методикам, що викликають транс; сповідальні сесії; груповий тиск; публічна заява про вірність; повторювані погрози санкцій за вихід; обіцянка негайного миру, порятунку; обмежений доступ до зовнішніх джерел

інформації або його відсутність; відсутність некультових зв'язків і емоційної підтримки; контроль сексуальної близькості й інтимних стосунків; постійна сповідь і самоганьблення; надмірні фінансові обов'язки; масована сенсорна деривація.

Серед методів психологічного впливу на працівників розвідувальних служб найчастіше використовуються шантаж; підкуп; загроза фізичного впливу; загроза коханим людям; розпалювання емоцій; переконання; навіювання; гіпноз; нейролінгвістичне програмування; нарковплив; секс-заходи; фармакоуправління; технотронні прийоми; зомбування; підкуп; залякування.

Література

1. Інформаційно-психологічна війна епохи глобалізації (Частина 10. Доктринальний підхід Російської Федерації) [Електронний ресурс]/ Кузьменко А. – 2008. Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2930>
2. Романенко Ю.В. Сучасні психотехнології. Навчальний посібник для проведення лекційних занять для студентів спеціальності «Міжнародна інформація».- К.: ДУІКТ, 2008.- 72 с.
3. Криптографічні методи захисту інформації та психологічний комфорт користувачів інформаційних систем [Електронний ресурс]/ Коцюк Ю. А. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em3/content/07kyasic.htm>
4. Інформаційне суспільство: технології та безпека [Електронний ресурс]/ Додонов О. Г., Горбачик О. С., Кузнєцова М. Г. – 2005. Режим доступу: <http://www.security.ukrnet.net/modules/sections/index.php?op=viewarticle&artid=405>
5. До проблеми забезпечення інформаційної безпеки України [Електронний ресурс]/ Остроухов В., Петрик В. Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=87&c=2166>
6. Перспективи переходу до інформаційного суспільства [Електронний ресурс]/ Авторський колектив – 2007. Режим доступу: <http://h.ua/story/40908/>